

รายงานนวัตกรรมของสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับนโยบายการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

งานไหว้ด้วยใจ สืบสานวัฒนธรรมไทย

โรงเรียนบ้านห้วว่าว

โรงเรียนบ้านห้วว่าว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมพร เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในชื่อผลงาน งามไหว้ด้วยใจ สืบสานวัฒนธรรมไทย จะเป็นประโยชน์และสามารถเป็นแบบอย่าง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และใช้สื่อ เทคโนโลยี ในทางสร้างสรรค์พร้อมทั้งบูรณาการกับกิจกรรมเกมแผนที่ต่าง ๆ และเกิดประโยชน์กับผู้เรียน โรงเรียน และ ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะครู ผู้ให้การสนับสนุน คอยช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้วยดีตลอดมา จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

โรงเรียนบ้านห้วยวาว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
การวิเคราะห์บริบท หลักการกรอบแนวคิด	๑
วัตถุประสงค์	๒
กระบวนการสร้างนวัตกรรม	๒
การพัฒนาวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการพัฒนา	๓
ผลของวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการพัฒนาพฤติกรรม	๓
การเผยแพร่และขยายผล	๓
เอกสารอ้างอิง	๔
ภาคผนวก	๕

รายงานนวัตกรรมของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
ของโรงเรียนบ้านหัวว่าว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
.....

ชื่อนวัตกรรม งามไหว้ด้วยใจ สืบสานวัฒนธรรมไทย

สอดคล้องกับนโยบายการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่ 2 เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

(Anywhere Anytime) เรียนฟรีมีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัตโนมัติโดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

ชื่อเจ้าของผลงาน นางสาวรัตนา คุณวุฒิ

ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหัวว่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

โรงเรียน/สถานศึกษา โรงเรียนบ้านหัวว่าว

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

1.การวิเคราะห์บริบท หลักการกรอบแนวคิด

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงล้าหน้าไปหลายด้าน มีการรับเอาวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามาจำนวนมาก และแพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมประเพณี แบบแผน ความประพฤติกติของเยาวชนไทย จนแทบจะไม่เหลือเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยนักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนเกิดการคล้อยตามวัฒนธรรมของต่างชาติที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดกิจกรรมมารยาทที่แข่งกระด้าง ขาดความอบอุ่น และขาดการแสดงความรักต่อผู้อาวุโส เนื่องจากเยาวชนขาดการปลูกฝังเรื่องมารยาทไทย อีกทั้งไม่ได้รับการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมทั้งที่บ้านและ โรงเรียนเพราะผู้ปกครองในปัจจุบันมีภาระงานมาก ส่วนทางโรงเรียนครูผู้สอนต้องรีบเร่งสอนให้ครบตาม ตัวชี้วัด และมุ่งเน้นให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อทำข้อสอบ o-net ให้ได้คะแนนสูง ทำให้ขาดการสอนด้าน มารยาทที่พึงปฏิบัติในสังคมแก่เยาวชน ส่งผลให้เยาวชนไทยไม่สามารถปฏิบัติมารยาทไทยได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ดังนั้นการดำรงรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมอันดีของไทยไว้ได้นั้น ต้องเริ่มที่ นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ

มารยาทไทยนับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณบ่งบอกถึงมรดกอันล้ำค่าที่ควรที่จะอนุรักษ์ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าในยุคปัจจุบันเด็กไทยส่วนใหญ่ไม่เห็นคุณค่าของมรดกไทยแต่กลับไปให้ความสนใจกับวัฒนธรรมของชาวต่างชาติและคิดว่าเป็นสิ่งดีงามจนทำให้เกิดการละเลยในการอนุรักษ์และถ่ายทอดสู่ชนรุ่นหลัง ดังนั้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์และเป็นการฝึกกิจกรรมมารยาทที่อ่อนช้อยงดงามเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 มาตรา 7 ทำให้มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อให้เด็กไทยตระหนักและเห็นคุณค่าร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคน

ต้องมีอยู่ในตัวตนอันเป็นอัตลักษณ์ที่นักเรียนทำได้ทุกคน ดังนั้นโรงเรียนบ้านหัวว่าจึงได้จัดทำกิจกรรม
งามไหว้ด้วยใจ สืบสานประเพณีไทย ขึ้น

2.วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
- 2.2 เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ
- 2.3 เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 2.4 เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก เห็นคุณค่าและร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน
- 2.5 เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ของสถานศึกษาให้โดดเด่น

3.กระบวนการสร้างนวัตกรรม

มารยาทไทยนับว่าเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของคนไทย ที่ทั่วโลกรู้จักดี ไม่ว่าจะเป็นการไหว้
รอยยิ้ม การกล่าวคำว่าสวัสดี เพื่อเป็นการกล่าวทักทายและกล่าวอำลา มารยาทไทยเป็นมรดกทาง
วัฒนธรรมอันดีงามที่สืบทอดจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลาน ดังนั้นการที่สถานศึกษาจะพัฒนานักเรียนให้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับมารยาทไทย จะต้องมีการสร้างและพัฒนาวิธีปฏิบัติที่ดี โดยใช้
กระบวนการการเรียนรู้ด้วยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบมีกระบวนการที่สำคัญ ดังนี้ (Bandura,
1986)

1. กระบวนการความใส่ใจ (Attention) มุ่งเน้นความใส่ใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้า
ผู้เรียนไม่มีความใส่ใจในการเรียนรู้ โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบจากตัวแบบนั้น ก็จะไม่เกิดพฤติกรรม
การเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้น ดังนั้นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา จึงให้ความสำคัญกับความ
ใส่ใจของผู้เรียนเป็นอันดับแรก โดยตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อความใส่ใจของผู้เรียนหลายอย่าง อาทิ เพศ เพราะ
โดยส่วนใหญ่ ผู้เรียนจะนิยมเลียนแบบคนเพศเดียวกัน นอกจากนี้คุณลักษณะของตัวแบบก็มีส่วน สำคัญต่อ
กระบวนการเลียนแบบ โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนจะให้ความสนใจและใส่ใจกับตัวแบบที่มีลักษณะที่ โดดเด่น
เช่น ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดในด้านนั้น ผู้มีความสามารถสูงในด้านนั้น หรือผู้มี บุคลิกภาพที่
ดี เป็นต้น

2. กระบวนการจดจำ (Retention Process) เป็นการบันทึกสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการสังเกต
หรือเลียนแบบจากตัวแบบไว้ในความทรงจำระยะยาว โดยการจดจำสิ่งต่าง ๆ จากตัวแบบให้ได้ครบถ้วน
ผู้เรียนจะต้องมีสมาธิจดจ่ออยู่กับตัวแบบอย่างเดียว และสามารถระลึกถึงสิ่งที่สังเกตเป็นภาพในใจ (Visual
Imagery) รวมถึงสามารถเข้ารหัสเป็นคำพูดหรือถ้อยคำ (Verbal Coding) หากสามารถทำได้เช่นนี้ ผู้เรียน
สามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบจากตัวแบบได้ และสามารถจดจำได้ไม่ลืมเลือน แม้ว่าเวลาจะ ผ่านไป
นานมาก นอกจากนี้การได้เห็นตัวแบบแสดงสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ซ้ำ ๆ หลายครั้ง จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถ
จดจำได้ดียิ่งขึ้น

3. กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction Process) เป็นกระบวนการ
แสดงที่ผู้เรียนแปรสภาพ (Transform) ในส่วนที่เป็นภาพในใจ (Visual Image) หรือสิ่งที่จำเป็นรหัสคำ
พูด หรือถ้อยคำ (Verbal Coding) เพื่อให้แสดงออกมาเป็นการกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับ
ตัว แบบ โดยปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นในการ
เลียนแบบของผู้เรียน เพราะหากผู้เรียนไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้
นอกจากนี้การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบไม่ใช่เป็นพฤติกรรมที่ลอกแบบอย่างตรงไปตรงมา

ฉะนั้นการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกัน โดยผู้เรียนบางคนอาจทำได้ดีกว่าตัวแบบที่ตนสังเกต หรือบางคนสามารถเลียนแบบได้เหมือนตัวแบบมาก ในขณะที่บางคนสามารถแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบเพียงเล็กน้อย ดังนั้นคุณครูผู้ที่ทำหน้าที่สังเกตการณ์การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน จำเป็นต้องหาข้อบกพร่องของการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละบุคคล และหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) เป็นการเสริมแรงให้แก่ผู้เรียน โดยแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบที่ตนสังเกตหรือเลียนแบบนั้น เกิดจากผู้เรียนมีความคาดหวังว่า เมื่อแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบแล้วจะทำให้ได้รับรางวัล หรือผลประโยชน์บางอย่าง

4.การพัฒนาวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการพัฒนา

1. ส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อมาเป็นแบบอย่างในการฝึกมารยาทไทยให้กับนักเรียน
2. ส่งนักเรียนแกนนำไปเรียนรู้มารยาทไทยจากวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร
3. นักเรียนฝึกปฏิบัติในช่วงโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และทุกครั้งที่มีโอกาส เช่นฝึกพร้อมกัน
ในขณะที่เข้าแถวก่อนเข้าเรียน
4. ประเมินผลขณะฝึกปฏิบัติและให้แนะนำ ชี้แนะปรับปรุงแก้ไขโดยทันที
5. ติดตามผลการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยครู ผู้ปกครองจะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
6. ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านมารยาท

5.ผลของวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการพัฒนาพฤติกรรม

- 5.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมารยาทไทย
- 5.2 นักเรียนกล้าแสดงออกและค้นพบถึงความสามารถของตนเอง
- 5.3 นักเรียนเกิดความรัก เห็นคุณค่า และร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
- 5.4 นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทุกวันจนเกิดเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง
- 5.5 นักเรียนได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

6.การเผยแพร่และขยายผล

- 6.1 นักเรียนรุ่นพี่ขยายผลสู่รุ่นน้อง
- 6.2 การเผยแพร่ผลงานในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ
- 6.3 การเผยแพร่ผลงานการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 6.4 การส่งนักเรียนเข้าประกวดมารยาทไทยในระดับต่าง ๆ

ขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นถูกต้อง

(นางสาวเพ็ญพรรณ ศรีสุวรรณ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวว่าว

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

นิรนาม. 2558. ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bandura *เข้าถึงได้จาก:*

[Bandura\(psychologyearlychild.blogspot.com\)](http://Bandura(psychologyearlychild.blogspot.com)). 2 สิงหาคม 2567.

ภาคผนวก

การประชุมชี้แจงและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

ฝึกซ้อมมารยาทไทย

ฝึกซ้อมมารยาทไทย

ฝึกซ้อมมารยาทไทย

ฝึกซ้อมมารยาทไทย

คัดเลือกผู้เข้าแข่งขันมารยาทไทยสู่ความเป็นเลิศ

คัดเลือกผู้เข้าแข่งขันมารยาทไทยสู่ความเป็นเลิศ

ฝึกซ้อมมารยาทไทยสู่ความเป็นเลิศ

ฝึกซ้อมมารยาทไทยสู่ความเป็นเลิศ

เรียนรู้มารยาทไทยจากวิทยากรภายนอก

เรียนรู้มารยาทไทยจากวิทยากรภายนอก

เรียนรู้มารยาทไทยนอกสถานที่

เรียนรู้มารยาทไทยนอกสถานที่

ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันมารยาทไทย

ได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่

ได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่

ได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่

ได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่

การนำมารยาทไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การนำมารยาทไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การนำมารยาทไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การนำมารยาทไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

โรงเรียนบ้านห้วยว้าว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ